

Ε.Ε. 3840

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 226

Αριθμός 2814

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001,
139(Ι) ΤΟΥ 2002, 10(Ι) ΚΑΙ 80(Ι) ΤΟΥ 2003)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 11

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 11 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής στην Κύπρο.

1. Διαδικασία:

Στις 2 Απριλίου 2004 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων προσχέδιο νέου προγράμματος ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής στην Κύπρο». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος») και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η παροχή κινήτρων και βοήθειας υπό μορφή κυβερνητικών χορηγιών για βελτίωση της εργαστηριακής υποδομής για τη διενέργεια αναγκαίων ελέγχων, δοκιμών και αναλύσεων σε προϊόντα, ως επίσης και διακριβώσεων μηχανμάτων/οργάνων δοκιμών και μετρήσεων.

Διαδικασία:

Αιτήσεις θα γίνονται δεκτές από την Αρμόδια Αρχή σε ειδικά έντυπα αιτήσεων. Οι αιτήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται με όλα τα απαραίτητα στοιχεία.

Οι αιτήσεις θα αξιολογούνται από την αρμόδια Συμβουλευτική Επιτροπή Χορηγιών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Χορηγιών θα απαρτίζεται από εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος), του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού. Όροι εντολής της Επιτροπής είναι η εξέταση των αιτήσεων με βάση αξιολογήσεις Λειτουργιών της Αρμόδιας Αρχής, και η υποβολή των αιτήσεων, που κατά την κρίση

της πληρούν τα κριτήρια του Σχεδίου, στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για έγκριση της παροχής χορηγίας.

Για τις περιπτώσεις που εγκρίνονται, η χορηγία θα δίδεται μετά την πλήρη εξόφληση των επιλέξιμων δαπανών. Η εξόφληση του κόστους των επενδύσεων από τους δικαιούχους πρέπει να γίνει το αργότερο σε ένα έτος από την ημέρα της έγκρισης της αίτησης και οπωσδήποτε πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Σε περίπτωση που η αίτηση περιλαμβάνει ή συνοδεύεται με παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες, αυτή θα απορρίπτεται αμέσως και ο αιτητής θα στερείται του δικαιώματος υποβολής άλλης αίτησης κάτω από οποιοδήποτε Σχέδιο που λειτουργεί στο Υπουργείο και ανάλογα με την περίπτωση θα λαμβάνονται και πρόσθετα μέτρα εναντίον των αιτητών.

Αιτήσεις από ενδιαφερομένους θα εξετάζονται μόνο αν υποβάλλονται πριν από την έναρξη υλοποίησης των επιλέξιμων δαπανών.

- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης·
- (δ) δικαιούχοι για χορηγία είναι υφιστάμενες ή/και νέες επιχειρήσεις που έχουν ή θα δημιουργήσουν εργαστήρια ελέγχου/δοκιμών/ αναλύσεων προϊόντων και διακριβώσεων μηχανημάτων/ οργάνων δοκιμών και μετρήσεων, τα οποία λειτουργούν ως ξεχωριστά νομικά πρόσωπα ή σε μεταποιητικές μονάδες.

Για ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία αγροτικών προϊόντων, θα τηρούνται οι όροι που τίθενται στα σημεία 4.1 και 4.2 των «κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας», ιδιαίτερα δε εκείνοι που προβλέπουν ότι—

- Οι αποδέκτες των ενισχύσεων είναι οικονομικά βιώσιμοι·
- πληρούν τα ελάχιστα κοινοτικά πρότυπα σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων· και
- υπάρχουν διέξοδοι στην αγορά σύμφωνα με την αντίστοιχη Κοινή Οργάνωση Αγοράς (ΚΟΑ).

Μεταποίηση περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες όπως αυτές καθορίζονται στον τίτλο Δ στους Στατιστικούς Κώδικες Οικονομικών Δραστηριοτήτων (με βάση το Σύστημα Ταξινόμησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων - NACE, Αναθ. 1 της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Τουλάχιστον το 25% της επένδυσης θα καλύπτεται από το δικαιούχο (με ίδιους πόρους ή με δανεισμό) και δε θα συνδέεται με καμία ενίσχυση·

- (ε) επιλέξιμο κόστος—ένταση: Τα επιλέξιμα κόστη είναι οι δαπάνες που αφορούν μηχανήματα και εξοπλισμό, κτήρια, διαπίστευση και μελέτες.

Πιο αναλυτικά, τα επιλέξιμα κόστη ορίζονται ως—

- (1) Εργαστηριακά μηχανήματα και εξοπλισμός.

Ο όρος εργαστηριακά μηχανήματα και εξοπλισμός σημαίνει—

- (i) Μηχανήματα/συσκευές/όργανα ελέγχου, δοκιμών και αναλύσεων προϊό-

νων περιλαμβανομένων υλισμικού και λογισμικού υλικού·

- (ii) μηχανήματα/συσκευές/όργανα/πρότυπα διακρίβωσης περιλαμβανομένων υλισμικού και λογισμικού υλικού·
- (iii) συσκευές για έλεγχο του περιβάλλοντος/ατμόσφαιρας του εργαστηριακού χώρου (θερμοκρασία/υγρασία/ρύπανση),
- (iv) εξοπλισμός επενδύσεων εξειδικευμένων επιφανειών εργαστηριακού χώρου,
- (v) εξοπλισμός υποστήριξης (κινητές εργαστηριακές μονάδες, διασφάλιση υγιεινού περιβάλλοντος, πυρασφάλεια, ηλεκτρογεννήτριες, κλπ.).

Ο εργαστηριακός χώρος περιλαμβάνει μόνο το χώρο όπου διενεργούνται έλεγχοι, δοκιμές, αναλύσεις και διακριβώσεις.

Ο όρος εργαστηριακά μηχανήματα και εξοπλισμός περιλαμβάνει μόνο καινούργια μηχανήματα και εξοπλισμό. Δεν περιλαμβάνει:

- (i) Μεταχειρισμένα ή επισκευασμένα μηχανήματα και εξοπλισμό ή/και ανταλλακτικά για επιδιόρθωση υφιστάμενων μηχανημάτων και εξοπλισμού·
- (ii) μηχανήματα και εξοπλισμό, για υφιστάμενα εργαστήρια, που αποτελεί συνήθη αντικατάσταση ή συνήθη αναβάθμιση υφιστάμενων μηχανημάτων/εξοπλισμού·
- (iii) μηχανοκίνητα οχήματα πάσης φύσης περιλαμβανομένων των περνοφόρων (fork lifts)·
- (iv) έξοδα εγκατάστασης και τοποθέτησης, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και πάσης φύσης καλωδιώσεις τηλεπικοινωνιακών μέσων περιλαμβανομένων αυτών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές·
- (v) αναλώσιμα και εξαρτήματα·
- (vi) έπιπλα.

Η ένταση της ενίσχυσης γι' αυτό το επιλέξιμο κόστος ανέρχεται στο 20% της δαπάνης, συν 10% αν η επιχείρηση είναι μικρή ή μεσαία, με ανώτατο όριο χορηγίας £100.000, ανά επιχείρηση, για την περίοδο που ισχύει το Σχέδιο.

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτές που ορίζονται στο Παράρτημα 1 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμών του 2001.

Η χορηγία θα παραχωρείται μετά τον έλεγχο των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων αγοράς των μηχανημάτων και εξοπλισμού και αφού αυτά ελεγχθούν και επιβεωρηθούν στον τόπο εγκατάστασής τους.

Το κόστος των μηχανημάτων και εξοπλισμού πάνω στο οποίο υπολογίζεται η χορηγία σημαίνει την τιμή CIF για εισαγό-

μενα ή την τιμή αγοράς αν αγοράστηκαν από την ντόπια αγορά που θα δικαιολογείται με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Οποιαδήποτε άλλα έξοδα περιλαμβανομένου και του ΦΠΑ δε θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού της χορηγίας.

(2) Κτίρια.

Για τους σκοπούς του Σχεδίου ο όρος κτίρια σημαίνει—

- (i) Κτιριακές εγκαταστάσεις για εργαστηριακό χώρο·
- (ii) κτιριακές εγκαταστάσεις για γραφεία, που εξυπηρετούν το εργαστήριο, εφόσον αυτές δεν υπερβαίνουν το 10 % του εργαστηριακού χώρου.

Ο όρος κτίρια περιλαμβάνει κτίσιμο ή αγορά κτηρίων, αλλά δεν περιλαμβάνει συνήθη βελτίωση ή/και συντήρηση υφιστάμενων κτηρίων.

Για τα κτίρια το ύψος της χορηγίας ανέρχεται στο 20% της δαπάνης, συν 10% αν η επιχείρηση είναι μικρή ή μεσαία, με ανώτατο όριο £75,00 χορηγίας ανά τετραγωνικό μέτρο, και συνολική χορηγία £50.000, ανά επιχείρηση, για την περίοδο που ισχύει το Σχέδιο.

Η χορηγία θα παραχωρείται μετά τον έλεγχο των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και πληρωμής των δαπανών για τις κτιριακές εγκαταστάσεις, και αφού αυτά ελεγχθούν και επιβεωρηθούν επί τόπου. Πρέπει επίσης να υποβάλλεται και η σχετική άδεια οικοδομής.

(3) Διαπίστευση.

Ο όρος διαπίστευση σημαίνει—

- (i) Συμβουλευτικές υπηρεσίες, από εξωτερικούς συμβούλους, για προετοιμασία του εργαστηρίου για διαπίστευση·
- (ii) διαπίστευση του εργαστηρίου από Οργανισμό Διαπίστευσης σύμφωνα με εθνικά, ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα (περιλαμβάνει την τελική αξιολόγηση μόνο και δεν καλύπτει άλλα έξοδα σχετικά με την τήρηση της διαπίστευσης).

Το ανώτατο όριο χορηγίας είναι £20.000 το οποίο αναλύεται, σε σχέση με τα επιλέξιμα κόστη, ως ακολούθως:

- 50% της δαπάνης για συμβουλευτικές υπηρεσίες με ανώτατο όριο χορηγίας £10.000,
- 50% της δαπάνης για διαπίστευση με ανώτατο όριο χορηγίας £10.000.

Η χορηγία θα παραχωρείται μετά τον έλεγχο των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων πληρωμής των υπηρεσιών αυτών, και νοουμένου ότι έχει εξασφαλιστεί το σχετικό πιστοποιητικό διαπίστευσης.

(4) Μελέτες.

Για τους σκοπούς του Σχεδίου ο όρος μελέτη σημαίνει την τεχνοοικονομική

μελέτη από εξωτερικούς συμβούλους για δημιουργία νέου ή/και επέκταση υφιστάμενου εργαστηρίου.

Η χορηγία για την τεχνοοικονομική μελέτη ανέρχεται στο 50% της δαπάνης, με ανώτατο όριο χορηγίας £5.000, το οποίο αναλύεται ως ακολούθως:

- 25% της δαπάνης, με ανώτατο όριο χορηγίας £2.500, το οποίο θα παραχωρείται μετά την ολοκλήρωση της μελέτης.
- 25% της δαπάνης, με ανώτατο όριο χορηγίας £2.500, το οποίο θα παραχωρείται μετά την έναρξη του έργου.

Η χορηγία θα παραχωρείται μετά τον έλεγχο των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων πληρωμής των υπηρεσιών αυτών.

Συνολικά από όλα τα επιλέξιμα κόστη το ανώτατο όριο χορηγίας για μία επιχείρηση είναι £175.000·

(στ) το πρόγραμμα τέθηκε σε εφαρμογή την ημερομηνία έγκρισής του από το Υπουργικό Συμβούλιο, δηλαδή από τις 7 Απριλίου 2004, και θα λήξει στις 31.12.2006·

(ζ) προϋπολογισμός: Η προϋπολογισθείσα δαπάνη για ολοκλήρωση τη διάρκεια του σχεδίου ανέρχεται στο £1 εκ. Η χρηματοδότηση του Σχεδίου θα γίνει με εθνικούς πόρους·

(η) νομική βάση: Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με ημερομηνία 7 Απριλίου 2004·

(θ) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου: Για όσους εγκρίνεται χορηγία θα απαιτείται όπως υποβάλλουν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που θα δικαιολογούν το ακριβές κόστος της επένδυσης. Θα γίνεται επίσης επιτόπου έλεγχος των κτιριακών εγκαταστάσεων ή/και μηχανημάτων/εξοπλισμού ή/και διαπίστευσης για να διαπιστώνεται ότι αυτά συνάδουν με τις πρόνοιες του Σχεδίου.

Πριν από την παραχώρηση της χορηγίας θα υπογράφεται μεταξύ της επιχείρησης και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σχετική ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ, στην οποία μεταξύ άλλων θα απαιτείται όπως παρέχονται επαρκείς εγγυήσεις ότι η επιχείρηση θα συνεχίσει να λειτουργεί και χρησιμοποιεί τα επιχορηγηθέντα κτήρια ή μηχανήματα/εξοπλισμό ή διαπίστευση τουλάχιστο για πέντε χρόνια από την ημερομηνία δημιουργίας/αγοράς τους.

Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της μονάδας πριν από τα πέντε χρόνια ή αν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου η επιχείρηση αποξενωθεί των κτηρίων ή/και μηχανημάτων/εξοπλισμού ή/και διαπίστευσης χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Αρμόδιας Αρχής, η οποία θα δίδεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δηλαδή θανάτου ή ανωτέρας βίας, θα επιστρέφεται το ποσοστό της χορηγίας για το οποίο δεν έχουν γίνει αποσβέσεις. Οι συντελεστές απόσβεσης για κτήρια, μηχανήματα και εξοπλισμό είναι οι καθορισμένοι από το Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Κατά την περίοδο των πέντε ετών εξουσιοδοτημένοι Λειτουργοί του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα έχουν το δικαίωμα να επισκέπτονται ελεύθερα τα υποστατικά της επιχείρησης προς επιθεώρηση των μηχανημάτων, εξοπλισμού και διαπίστευσης που έτυχαν χορηγίας και να ζητούν πληροφορίες σχετικά μ' αυτά.

- (ι) σώρευση: Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύτηκε να τηρεί τους κανόνες σώρευσης, όπως αυτοί αναφέρονται στον Κανονισμό 10 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμών. Επίσης, η Αρμόδια Αρχή δεσμεύτηκε να τηρεί τα κριτήρια που θέτει το πολυτομεακό πλαίσιο για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια, όπως τροποποιήθηκε.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός αν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «δημόσια ενίσχυση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (β) το κοινοποιηθέν μέτρο κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου:
- (i) χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δηλαδή από φορέα του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στους δικαιούχους (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτες δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις επιχειρήσεις που έχουν ή θα δημιουργήσουν εργαστήρια ελέγχου/δοκιμών/αναλύσεων προϊόντων και διακριβώσεων μηχανημάτων/οργάνων δοκιμών και μετρήσεων, τα οποία λειτουργούν ως ξεχωριστά νομικά πρόσωπα ή σε μεταποιητικές μονάδες, άρα το μέτρο είναι επιλεκτικό.
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στους δικαιούχους (2(δ) ανωτέρω)

και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτούς, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές των άλλων χωρών σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- (γ) Όσον αφορά την κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, κρίθηκε ότι, στο βαθμό που οι ενισχύσεις χορηγούνται σε επιχειρήσεις γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων, αυτές δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου και άρα δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Εφόρου. Ωστόσο, από την 1.5.2004 το κοινοτικό κεκτημένο θα εφαρμόζεται στην ολότητα του και στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας, και αλιείας. Σύμφωνα με το Κεφάλαιο 4, Παράρτημα IV της Συνθήκης Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το μέρος του προγράμματος που αφορά ενισχύσεις προς τη γεωργία θα πρέπει να κοινοποιηθεί ξεχωριστά από την Αρμόδια Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να διαπιστωθεί η συμβατότητά του με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων προς τη γεωργία.

Στη συνέχεια εξετάστηκε σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτει το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος προγράμματος.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά στους δικαιούχους που αναφέρονται στο 2(δ) ανωτέρω, κρίθηκε ότι δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση των εξαγωγικών ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Κατά συνέπεια κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημοσίων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος έλαβε υπόψη όλες τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος μέτρου (σκοπό – ένταση – δικαιούχους – σώρευση, κ.ά.) και πιο συγκεκριμένα ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της πραγματοποίησης επενδύσεων για την ανάπτυξη της υποδομής για εξειδικευμένους ελέγχους, μετρήσεις και δοκιμές. Η εν λόγω υποδομή σήμερα είναι αρκετά υποβαθμισμένη.

Ως εκ τούτου ο Έφορος έκρινε ότι τα κριτήρια που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμοί του 2002 (εφεξής καλούμενοι «Κανονισμοί») θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν για τις επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό καθώς και τα κτήρια. Λήφθηκαν, επίσης, υπόψη τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόζει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος.

Επειδή, σύμφωνα με τον κανονισμό 4(3) των πιο πάνω Κανονισμών, οι διατάξεις αυτών δεν εφαρμόζονται στα προγράμματα ενισχύσεων, που περιορίζονται σε ένα μόνο τομέα οικονομικής δραστηριότητας και στις ατομικές ενισχύσεις, εκτός αν παρασχεθούν επαρκή στοιχεία που να ικανοποιούν τον Έφορο ότι με τη χορήγηση των ενισχύσεων αυτών επιδιώκεται σκοπός περιφερειακής ανάπτυξης, ο Έφορος ζήτησε στοιχεία από την Αρμόδια Αρχή που να αποδεικνύουν ότι με το πρόγραμμα επιδιώκεται σκοπός περιφερειακής ανάπτυξης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε η Αρμόδια Αρχή, παρατηρούνται μεγάλες ελλείψεις στην εργαστηριακή υποδομή στην Κύπρο σε ό,τι αφορά το εύρος των ελέγχων, δοκιμών και αναλύσεων σε προϊόντα, ως επίσης και διακριβώσεων μηχανημάτων/οργάνων δοκιμών και μετρήσεων που μπορούν να διενεργηθούν. Αυτό το γεγονός επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στη βιομηχανική ανάπτυξη, στον έλεγχο των πρώτων υλών των μεταποιητικών μονάδων, στη βελτίωση της ποιότητας των ντόπιων προϊόντων, στον έλεγχο των εισαγόμενων προϊόντων και στην προώθηση εφαρμογής της αξιολόγησης συμμόρφωσης στα πλαίσια των στόχων της Ενιαίας Αγοράς. Ως αποτέλεσμα, οι παράμετροι αυτοί δημιουργούν προβλήματα τα οποία με τη σειρά τους προκαλούν τεράστια εμπόδια στην αποτελεσματική εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Οδηγιών/Κανονισμών, στην ελεύθερη διακίνηση αγαθών και γενικά στην ουσιαστική προστασία του καταναλωτή.

Η εφαρμογή του προγράμματος θα οδηγήσει στην πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων και στη δημιουργία θέσεων εργασίας στα εργαστήρια για εξειδικευμένα επαγγέλματα (όπως χημικών, μηχανικών κ.ά.), ως επίσης και θέσεις εργασίας στις ντόπιες βιομηχανικές μονάδες για ειδικευμένο και ανειδίκευτο προσωπικό.

Η ενδυνάμωση της εργαστηριακής υποδομής αναμένεται ότι θα εξυπηρετεί ένα μεγάλο φάσμα επιχειρήσεων διάφορων τομέων και συνεπώς τα οφέλη θα διαχυθούν σε ολόκληρη την οικονομία. Με αυτόν τον τρόπο αναμένεται ότι τελικά το εν λόγω σχέδιο θα συμβάλει θετικά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων.

Για τους πιο πάνω λόγους, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα, παρά το ότι απευθύνεται σε ένα μόνο τομέα οικονομικής δραστηριότητας, αναμένεται ότι θα συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη των επιλέξιμων περιοχών.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τον Κανονισμό 4(3) των πιο πάνω Κανονισμών, οι διατάξεις τους μπορούν να εφαρμοστούν στο κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων, παρότι περιορίζεται σε ένα μόνο τομέα οικονομικής δραστηριότητας, δηλαδή την ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής.

Στη συνέχεια ο Έφορος εξέτασε κατά πόσο πληρούνται οι υπόλοιπες προϋποθέσεις που αναφέρονται στους πιο πάνω Κανονισμούς:

- (i) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 5(2), οι ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα είναι οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε όλο ή μέρος του εδάφους της Κύπρου και έχουν ως στόχο την ανάπτυξη της περιοχής όπου χορηγούνται μέσω της πραγματοποίησης αρχικών επενδύσεων·
- (ii) σύμφωνα με τον Κανονισμό 5(3), πρόγραμμα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα δε δύναται να εγκριθεί παρά μόνο εάν προβλέπει ότι η αίτηση για ενίσχυση θα υποβάλλεται από το δικαιούχο, πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του προς ενίσχυση έργου·
- (iii) σύμφωνα με τον Κανονισμό 6(1), αρχική επένδυση είναι επένδυση πάγιου κεφαλαίου, η οποία αφορά τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων, την επέκταση υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή την έναρξη δραστηριότητας, η οποία συνεπάγεται θεμελιώδη αλλαγή στο προϊόν ή τη μέθοδο παραγωγής μίας υφιστάμενης εγκατάστασης διαμέσου του εξορθολογισμού, της διαφοροποίησης ή του εκσυγχρονισμού, και δεν περιλαμβάνει τις επενδύσεις αντικατάστασης·
- (iv) σύμφωνα με τον Κανονισμό 7, ουδεμία ενίσχυση για αρχική επένδυση εγκρίνεται από τον Έφορο παρά μόνο αν—
 - (α) διασφαλίζει μέσω του τρόπου καταβολής της ή των όρων που συνδέονται με τη χορήγησή της ότι η ενισχυόμενη επένδυση θα διατηρηθεί στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για ελάχιστη περίοδο πέντε ετών και
 - (β) η χρηματοδοτική συμβολή του δικαιούχου ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% του απαιτούμενου κεφαλαίου· νοείται ότι στο ελάχιστο ποσοστό συμβολής 25% του δικαιούχου δε δύναται να χορηγείται οποιαδήποτε ενίσχυση·
- (v) σύμφωνα με τον Κανονισμό 7(2), ο Έφορος δεν εγκρίνει ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα των οποίων η ένταση υπερβαίνει το 20% σε καθαρό ισοδύναμο επιχορήγησης (ΚΙΕ), όπως ορίζεται στο Παράρτημα των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμών του 2002·

- (vi) σύμφωνα με τον Κανονισμό 7(3), η ένταση η οποία αναφέρεται στο (v) πιο πάνω προσαυξάνεται, προκειμένου για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες σε ακαθάριστους όρους για περιοχές επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις·
- (vii) σύμφωνα με τον Κανονισμό 10(1), το ανώτατο όριο έντασης της ενίσχυσης που αναφέρεται στο (v) πιο πάνω ισχύει για το σύνολο των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα, που χορηγούνται σε μια επιχείρηση, ανεξάρτητα από το αν η ενίσχυση χορηγείται άμεσα ή έμμεσα από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση, με εξαίρεση τις επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν τη διαπίστευση και την τεχνοοικονομική μελέτη, πληροί όλες τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμών του 2002, αφού τόσο η ένταση (20% και 30%) όσο και το επιλέξιμο κόστος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι συμβατά με τους Κανονισμούς, και υφίστανται επαρκείς λόγοι που επιβεβαιώνουν ότι επιδιώκεται στόχος περιφερειακής ανάπτυξης. Επιπλέον, διασφαλίζεται ότι η συμμετοχή του δικαιούχου στη χρηματοδότηση της επένδυσης ανέρχεται στο 25% τουλάχιστον, η εκάστοτε επένδυση διατηρείται στην αποδέκτρια περιφέρεια επί πέντε έτη τουλάχιστον και ότι η αίτηση για ενίσχυση υποβάλλεται πριν αρχίσουν οι εργασίες για υλοποίηση της επένδυσης.

Παρά το γεγονός ότι έχει γίνει αντιληπτό από την Αρμόδια Αρχή ότι οι επενδύσεις αντικατάστασης και συνήθους αναβάθμισης δε συνιστούν αρχικές επενδύσεις, επισημαίνεται ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή Χορηγιών οφείλει να προσδιορίζει με σαφήνεια τις αρχικές επενδύσεις όπως αυτές ορίζονται στον κανονισμό 6(1) των πιο πάνω Κανονισμών.

Σημειώνεται ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που επωφελούνται από το παρόν σχέδιο θα ικανοποιούν τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσίων επιχειρήσεων (2003/361/ΕΚ), που θα τεθεί σε ισχύ την 1.1.2005.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται να εφαρμόζει το Πολυτομεακό Πλαίσιο για τις Περιφερειακές Ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια, όπως τροποποιήθηκε (ΟJ C 70, 19.03.2002, p.8).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 7 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμών του 2001, ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και δε σχετίζονται με επενδύσεις εγκρίνονται από τον Έφορο, εφόσον πρόκειται για υπηρεσίες παρεχόμενες από εξωτερικούς συμβούλους, και η ακαθάριστη ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% του κόστους των εν λόγω υπηρεσιών. Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν πρέπει να συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.

Ως εκ τούτου, οι δαπάνες που αφορούν τη διαπίστευση και την τεχνοοικονομική μελέτη συνιστούν επιλέξιμο κόστος και η ένταση δυνατόν να φτάσει μέχρι 50% αλλά οι δικαιούχοι θα πρέπει να είναι αποκλει-

στικά οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Δηλαδή, για τις μεγάλες επιχειρήσεις οι εν λόγω δαπάνες δεν μπορούν να θεωρούνται ως επιλέξιμο κόστος.

Εξάλλου, το εξεταζόμενο πρόγραμμα δεν έχει την ίδια ημερομηνία λήξεως με τον υφιστάμενο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων της Κύπρου, με βάση τον οποίο επιτρέπεται ανώτατο όριο περιφερειακών ενισχύσεων 20% Καθαρού Ισοδύναμου Επιχορήγησης για όλο το έδαφος της Κύπρου. Λόγω της επικείμενης έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του επόμενου κυπριακού χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, το πρόγραμμα δεν μπορεί να εγκριθεί ως έχει αλλά υπό τον όρο ότι ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων που θα εγκρίνει η Επιτροπή για την περίοδο 1.5.2004 – 31.12.2006 θα είναι συμβατός με τα όσα προβλέπει το εξεταζόμενο πρόγραμμα για τις επιλέξιμες περιοχές και τις ανώτατες εντάσεις περιφερειακών ενισχύσεων.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής στην Κύπρο» συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο μέρος της που αφορά δημόσια ενίσχυση σε επιχειρήσεις γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων. Ωστόσο, από την 1.5.2004 το κοινοτικό κεκτημένο θα εφαρμόζεται στην ολότητά του και στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας, και αλιείας. Σύμφωνα με το Κεφάλαιο 4, Παράρτημα IV της Συνθήκης Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το μέρος του προγράμματος που αφορά ενισχύσεις προς τη γεωργία θα πρέπει να κοινοποιηθεί ξεχωριστά από την Αρμόδια Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να διαπιστωθεί η συμβατότητά του με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων προς τη γεωργία.

Όσον αφορά το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος, με εξαίρεση τις επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν τη διαπίστευση και την τεχνοοικονομική μελέτη, αυτό κρίθηκε ότι είναι συμβατό με όλες τις διατάξεις των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμών του 2002. Όμως, ο Έφορος αποφασίζει έγκριση του προγράμματος υπό τους εξής όρους:

- (α) Όσα προβλέπει το πρόγραμμα για τις επιλέξιμες περιοχές και τις ανώτατες εντάσεις περιφερειακών ενισχύσεων θα είναι συμβατά με το χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που θα εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την περίοδο 1.5.2004 – 31.12.2006· και
- (β) για τα επιλέξιμα κόστος που αφορούν τη διαπίστευση και την τεχνοοικονομική μελέτη δικαιούχοι θα είναι μόνο οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Β. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Λευκωσία, 8 Απριλίου 2004.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Δ.Ε. 25.06.001.226 (533.2.3.6.1.1.1/9)